

Vehbi Şahin yazdı
**Zalimin
yanında
yer almak**

04

Veysel Ayhan yazdı
**AKP ve
Erdoğan'dan
geriye ne kalacak?**

08

TR724

09 OCAK 2016 PAZARTESİ

GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 73

WWW.TR724.COM — @TR724COM

Yok öyle bir galaksi!

Kara haberler almaktan bunaldığımız bir anda hepimizin içini ısıtan, hasret kaldığımız tebesümü iade eden bir haberle heyecanlandık. ABD'de Minnesota Duluth Üniversitesi'nde doktora öğrencisi olan Burçin Mutlu Pakdil, eşine çok az rastlanan bir çift halkalı galaksi (yıldız kümesi) keşfetmişti. Haber ilk duyulduğunda sosyal medyada "Bizde olsaydı..." diye başlayan

espriler yapıldı. "Profesörü kendi ismini verirdi" ya da "Bizde olmazdı, kendinizi yormayın" gibi güya absürtlükler dile geldi. Ama hiçbir absürt durum, bizim kendi gerçeğimize yaklaşamıyor. Düşünün ki, yandaşlar için artık öyle bir galaksi ve bilim insanı yok! Çünkü Burçin'in Galaksisi de 'FETÖ'cü' çıktı! Bu olay bile başlı başına, Türkiye'de yaşanan 'yandaşlık rejimi'nin göstergesi.

Sefer Can'ın haber yorumu 2 ve 3'te

Semih Ardıç yazdı
**Melih Gökçek,
niçin Mercedes'e
gelmiyor?**

06

Hasan Cücük'ün dosyası
**Ölüm Kafelerle ölüm
korkusunu yenmek
mümkün mü?**

18

SEFER CAN

SeferCan@Tr724.com

'Nayır, n'olamaz, o da mı?'

Kara haberler almaktan bunaldığımız bir anda hepimizin içini ısıtan, hasret kaldığımız tebesümü iade eden bir haberle heyecanlandık. ABD'de Minnesota Duluth Üniversitesi'nde doktora öğrencisi olan Burçin Mutlu Pakdil, eşine çok az rastlanan bir çift halkalı galaksi (yıldız kümesi) keşfetmişti. Galaksi, artık kâşifi olan Burçin Mutlu Pakdil'e ithafen "Burçin'in Galaksisi" olarak anılacaktı. Bütün basın ve sosyal medya amiyane tabirle haberin üzerine atladı.

Sonra keskin ve acı bir fren sesi ile spin atmaya başladılar. Eski Türk filmi repliği ile "Nayır nnnolamaz, o da mı FETÖ'cüyümüş?" homurtuları yükseldi. Pakdil'i başörtülü görüp konuya daha bir şevkle yer veren AKP medyası haberi sayfalarından silmeye girişti.

Haber ilk duyulduğunda sosyal medyada "Bizde olsaydı..." diye başlayan espriler yapıldı. "Profesörü kendi ismini verirdi" ya da "Bizde olmazdı, kendinizi yormayın" gibi güya absürtlükler dile geldi.

Ama hiçbir absürt durum, bizim kendi gerçeğimize yaklaşmıyor. Düşünün ki, yandaşlar için artık öyle bir galaksi ve bilim insanı yok! "Siyaset, insana karşısındaki meleği şeytan gösterir" sözü ne kadar doğruymuş. 'Melek'i sadece ahlak olarak anlamak yanlış; buna bilgi, donanım ve kaliteyi de katmak lazım.

TIP EĞİTİMİ VE SAĞLIK HİZMETLERİ ÇÖKÜYOR
Bulduğu galaksi ve Burçin Pakdil'i yok etmeye çalışan zihniyet keşke yalnız medya ile sınırlı olsaydı. Devleti kuşatmış dar bir kadro,

Bulduğu galaksi ve Burçin Pakdil'i yok etmeye çalışan zihniyet keşke yalnız medya ile sınırlı olsaydı. Devleti kuşatmış dar bir kadro, kendilerinden olmayanı yok etmeye kararlı.

kendilerinden olmayanı yok etmeye kararlı. Artık sayısını unuttuğumuz kararnamelemlerle on binlerce insanı kamudan ihraç ettiler. Son KHK ile 8,399 kişi daha adli ve idari bir soruşturmaya tabi tutulmadan sadece istihbarat raporlarıyla işini kaybetti.

631 akademisyen, 2687 polis, 853 sağlık personeli, 763 asker ve binlerce memur kış günü işsiz güçsüz bırakıldı. Altı aydaki toplam tasfiye 120 bini geçti.

Haydi hepsini bir kenara bırakın kaç tıp hocasının ihraç edildiğini ve ne kadarının tutuklandığını bilmiyoruz. Doktor eksiği bir yana, hem nitelik hem nicelik olarak tatmin edicilikten çok uzak durumdaki tıp eğitimine darbe vuruluyor. Ülkenin en iyi yetişmiş kalp cerrahları, psikiyatrları, romatologları ya işsiz ya tutuklu.

VERGİLERİMİZLE MAĞDUR OLUYORUZ

Kamu istihdam imkanlarını liyakat esasına göre dağıtmak devletin görevi. Zira o kaynaklar ödediğimiz vergilerden oluşuyor. Kendi sermayesi ile iş kuranlar bile, ancak ayrımcılık suçu kapsamına girmeyecek ölçüde seçicilik yapma hakkına sahip. Kamu kaynaklarını dağıtanlar ise adalet ve liyakat ölçüsünden sapamaz. Zira bu aynı zamanda hizmet alanların da hakkı. Eğitim, sağlık, güvenlik ve yargı gibi hizmetleri en donanımlı ve iyi yetişmiş insanların elinden almak, vergi mükellefleri olarak hakkımız.

AKP ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan bu çizgiden sapalı hayli zaman oldu. 'AKP'li olsun çamurdan olsun' dayatması en basitinden en kariyer gerektirene kadar bütün işler için geçerli hale geldi. Belli standartları tutturana partililerin olmasına şükreder noktaya sürükleniyoruz. Zira bir kabus gibi ülkenin üzerine çöken karar-namelerden durmadan yeni cevherler çıkıyor.

Rahmetli Bülent Ecevit döneminde yakın kayırmacılığını önlemek için getirilen Kamu Personeli Seçme Sınavı tamamen işlevsiz kılındı. Birçok pozisyona eleman alınırken sınav muafiyeti getirildi. Yazılı sınavların ağırlıkları iyice azaltılarak, subjektif değerlendirmeye imkan veren

mülakatlar ön plana çıkarıldı.

Fanatik AKP taraftarlarını devlete yerleştirmek adına bunlar yeterli gelmemiş olacak ki puan barajları aşağıya çekiliyor. En sonunda hakim ve savcı adaylarının mülakata girmeden aşmaları gereken 70 puan mecburiyeti kaldırıldı. Önceki atamalarda yazılı sınavda derece yapmış adayları mülakatta elemekten çekinmiyorlardı. Kızının mağduriyetine isyan eden savcı Menderes Arıcan bu yüzden sürgüne bile gönderildi.

24 Aralık'ta hâkimler ve savcılar için yapılan yazılı sınav için süreç devam ederken kural değişti. Demek ki AKP'nin atamak istediği kişiler 70 puan barajını dahi aşamıyor. Bu pişkince tavır sınava girenlere mağduriyet yaşatmakla kalmıyor. Hizmet alanlar, hem katı ideolojik taraftarlığı tescilli hem de niteliksiz insanların eline kalacak.

GALAKSİYİ YOK ETMEK DAHA ZOR

'Burçin Pakdil, Türkiye'de olsaydı ne olurdu?' Sorusunun cevabına yeniden dönelim. Büyük ihtimalle "FETÖ'cülerin kaçmaları için alternatif galaksi bulunduğu" gerekçesiyle tutuklanırdı. Çok mu abartılı geldi? Sosyal medyada 450 binden fazla takipçisi olan ve her hafta birkaç belediye'nin paralı konuğu olarak konferans veren birinin şu tweet'ini okuyun o zaman: "Galaksi bulan Burçin haberini yeni gördüm. Trump'ı FETÖ'ye ısındırmak için hazırlanan özel PR. FG'nin eski taktiği: Önce hizmet sonra izhar."

ABD'deki üniversite yandaşların yok edici keşiflerini görse asıl ödülü onlara verebilir! Var olan galaksiyi kaybetmek sizce de daha zor değil mi?

"Galaksi bulan Burçin haberini yeni gördüm. Trump'ı FETÖ'ye ısındırmak için hazırlanan özel PR. FG'nin eski taktiği: Önce hizmet sonra izhar."

Zalimin yanında yer almak

VEHBI ŞAHİN

VehbiSahin@Tr724.com

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un sözleri hâlâ tartışılıyor.

Ne demişti, Hürriyet'in Ankara Temsilciliği'ne yaptığı ziyarette...

“Baştan beri Suriye politikasının büyük yanlışlarla dolu olduğuna inananlardanım. Tabii ki Esad rejiminin, zalimlerin yanında yer alacak değiliz.”

Arka arkaya gelen bu iki cümle sanki birbirinden kopuk gibi değil mi?

İlk anda önceki ile sonraki arasında bir alaka yokmuş izlenimi veriyor.

Ama öyle değil.

Haberin ve verilmek istenen mesajın nirengi noktası tam da bu iki cümlede gizli aslında...

Neden?

Numan beyin zihnindeki düşüncüyü ele veriyor da ondan...

BUGÜN MEMNUN HERHALDE

Bu hususu irdelemeden önce Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş'un şu iki soruya açık yüreklilikle cevap vermesi lazım.

1— Madem başından beri karşıydın, bunu binlerce Suriyeli hayatını kaybederken, milyonlarca insan evini yurdunu terk ederken niye söylemedin?

2— Bugün izlenen Suriye politikasından

memnun musun?

Bu sorulara dürüstçe cevap vermeden “Başından beri Suriye’de izlenen politikaya karşıydım” deyip hemen ardından da “Ama biz zalimlerin yanında yer alacak değiliz” sözlerini ekleme ihtiyacı hissediyorsa bir Başbakan Yardımcısı, işte o zaman onun bu söyleşiyi verme niyetinin başka bir amaca matuf olduğu çıkar ortaya...

Nitekim medyadaki değerlendirmelerden kısmen anlaşılıyor ki verilmek istenen mesaj doğru adrese gitti.

Kim var bu adreste?

Eski Başbakan Ahmet Davutoğlu...

Velev ki verilmek istenen mesaj bu diyelim.

O halde neden Davutoğlu?

Türkiye’yi 15 yıldır kesintisiz tek başına yöneten bir AKP hükümeti ve Erdoğan yok mu ortada?

- Var...

Davutoğlu halen AKP üyesi mi?

- Evet...

O zaman AKP hükümeti neden Numan Kurtulmuş üzerinden Davutoğlu’nu hedef tahtası haline getiriyor?

ASIL NİYET FARKLI

Bu sorunun cevabı “Numan Kurtulmuş Suriye politikasını itiraf etti” şeklinde özetlenen ve

asıl hakikati perdeleme gayretindeki yorumlarda gizli...

Şöyle izah edelim.

Diyelim ki bu bir itiraf...

Yani hükümet, Suriye konusunda nihayet gerçeği gördü ve şimdiye kadar izlediği politika-da revizyona gitmeye karar verdi.

İyi de ülkeyi hükümet değil Saray yönetiyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan dimdik yürütmenin başında...

Geçen hafta 2017'nin ilk Bakanlar Kurulu'nu Saray'da toplamadı mı?

Numan Kurtulmuş gibi tecrübeli bir politikacı Saray'ı karşısına alma pahasına Suriye politikasında değişikliğe gidileceği mesajı veren bu sözleri sarf edebilir mi?

Pek mümkün değil.

O zaman geriye tek bir seçenek kalıyor.

Kurtulmuş, son dönemde Rusya ile balayı yaşayan Erdoğan'ın talebiyle bu açıklamayı yapmış olabilir.

ASTANA'DAKİ KAREDE KİM OLACAK??

Neden?

20 Ocak'ta Astana'da Moskova liderliğinde toplanacağı açıklanan Suriye toplantısına Şam rejimi de katılacak çünkü...

Bu ne demek?

Suriye'de olayların başladığı 2011'den sonra ilk kez Erdoğan ile Esed ya da gönderecekleri temsilciler aynı masada buluşacak.

Şüphesiz bu fotoğraf karesi çok tartışılacak.

Sanırım AKP tabanını hazırlama vazifesi Milli Görüş geleneğinden gelen Numan beye düşmüş.

O da uyanıklık yapıp bir taşla birkaç kuş vuruyor kendince...

1— Suriye faturasını Davutoğlu'na kesiyor.

2— Erdoğan sanki icraatın başında değilmiş gibi onun izlediği bir politikayı temize çıkarıyor.

3— Şahsı adına da geleceğe yatırım yapıyor, yani "Ben Suriye konusunda temizim, onlar kirli" demek istiyor.

Akıllıca...

Başarıya ulaşır mı?

Zannetmiyorum...

Karşısında Erdoğan var çünkü...

İBADİ'NİN AYAĞINA GİDEN YILDIRIM

Ne demek istediğimi anlamak isterseniz önceki gün Bağdat'ta çekilen fotoğrafa iyi bakmanızı öneririm.

Başka üssü kriz haline gelince ne demişti Erdoğan, Irak Başbakanı İbadi hakkında...

-“İbadi de kim oluyor. Sen, benim kalitemde değilsin.”

Başbakan Yıldırım da Erdoğan'a paralel konuşmuş, Bağdat yönetimine “Biz bildiğimizi yaparız” sözüyle meydan okumuştur.

Sonuç...

Başbakan Yıldırım, yanına 6 bakanı alıp İbadi'nin ayağına Bağdat'a gitti.

Başka krizi Irak'ın istediği şekilde çözüldü.

Yani...

Suriye'deki Süleyman Şah'tan sonra Irak'taki Türk askeri de AKP döneminde geri çekiliyor.

Dediğini yaptıran İbadi'nin neşeli fotoğrafına Başbakan Yıldırım neden eşlik etmiyor acaba?

Özetle...

Erdoğan yine kendini temize çıkarmayı başardı.

ZARRAB FOTOĞRAFINDAN SONRA

Şimdi ister misiniz Astana'ya da Numan Kurtulmuş'u göndersin.

17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarının baş aktörü olan ve şu anda Amerikan yargısının karşısına çıkmaya hazırlanan İran asıllı Reza Zarrab'a vergi ödülü fotoğrafı gibi bir kareyi Numan Kurtulmuş bu kez Astana'da Şam rejimi temsilcisiyle versin.

Yakışır mı?

Yakışır...

Sorun olur mu?

Kesinlikle olmaz.

Nasılca Numan bey hiç zalimlerin yanında yer almıyor!

Türkiye'de kadın-erkek, genç-yaşlı demeden 100 binlerce Cemaat insanına, barışçıl Kürtlere ve muhalif kesimlere AKP iktidarı değil uzaylılar zulmediyor zaten!

Gönlü rahat olsun...

Numan Kurtulmuş zalimlerle birlikte değil!

Yakışır mı? Yakışır... Sorun olur mu? Kesinlikle olmaz. Nasılca Numan bey hiç zalimlerin yanında yer almıyor!

SEMİH ARDIÇ

SemihArdic@Tr724.com

Melih Gökçek, niçin Mercedes'e gelmiyor?

Tapu dairesinden hastanelere, emniyetten belediye, defterdarlıktan adliyeye kadar vatandaşın hizmet aldığı bütün müesseselerde görünmeyen bir tarife işliyor. Ödediği vergilerle en iyi hizmeti almayı bekleyen vatandaş, o tarifenin icaplarını yerine getirmedikçe resmî dairelerin kapısında süründürülüyor.

Rüşvetin ismi hürmet, bahşiş veya 'çorba parası' olmuş. İctimaî bünyeyi içten içe kemiren ve aşağıdan yukarıya doğru taksimatın yapıldığı gayr-i ahlakî, gayr-i kanunî rüşvete zerre kadar müsamaha gösterilmesi halinde neler olacağını merak edenler Türkiye'nin perişan haline bakıp ibret alabilir.

ZARRAB'DAN EVVEL, ZARRAB'DAN SONRA

Sözü 17/25 Aralık 2013 Yolsuzluk ve Rüşvet Soruşturması'na getirmek için yapmadım bu girizgâhı. Dönemin bakanlarından Zafer Çağlayan, Muammer Güler, Egemen Bağış ve Erdoğan Bayraktar hakkında müşahhas delillerle ortaya konan fezlekeler keşke Yüce Divan'a ulaştırılabilseydi. Asrın en organize rüşvet dosyasında suç üstü yakalananların 'cambaza bak' taktiğinin bedeli herkes için ağır oldu.

Devleti esir alan Reza Zarrab'ın Türkiye'de cezasını bulamamış olmasının tarih huzurunda mes'uliyeti bizzat dosyayı kapattıran AKP'ye ve onun önde gelen isimlerine aittir. Rüşvetin, rüşvet veren ya da rüşvet alanın AKP döneminde himaye edilmesi Zarrab ile mahdut değil.

İktidara '3Y (yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklar) ile mücadele' taahhütü ile gelen AKP, 3Y'nin tamamında mevcut düzene uydu. Hatta kuruluş ilkelerinden uzaklaşmasına fetvacılar bulacak kadar dini siyasete vasita yaptı.

SIEMENS RÜŞVET VERDİĞİNİ KABUL ETTİ

Türkiye'de 'hayırsever' ilan edilip serbest bırakılan, amma velakin okyanus ötesinde demir parmaklıkların gerisinde hakkında verilecek cezayı beklemeye mahkum Zarrab'ı himaye edenler Siemens, Mercedes, 3M ve Roche gibi beyne'l-milel rüşvet skandallarının da üzerine gitmedi.

Siemens skandalı neydi? Alman firmanın

2008'de Türkiye'nin de içinde bulunduğu bazı memleketlerde kamu ihalelerini kazanabilmek için rüşvet verdiği ortaya çıktı. Dağıtılan rüşvetlerle 13 milyar Euro satış yapan Siemens ithamları kabul etti.

Siemens, hakkındaki soruşturma dosyalarının kapatılma-

sı için ABD'de 800 milyon dolar, aynı şekilde Almanya adaletine 395 milyon Euro ödedi. Sulh yolu ile dosyayı kapattıran Siemens'in patronu Peter Löscher anlaşmadan duyduğu memnuniyeti, "Şirkete çok daha pahalıya patlayacaktı. Bu yolla kapatılması bizim için 'en güzel Noel hediyesi' oldu." sözleri ile ifade etmişti.

AMERİKA İÇİN RÜŞVET HER YERDE SUÇ

Siemens dosyasının görüldüğü ABD'de davacı taraf Amerikan Borsalar Birliği (SEC) ve Adalet Bakanlığı idi. Yurtdışı Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu (Foreign Corrupt Practices Act-FCPA) nerede verildiğine bakmaksızın rüşvet ya da yolsuzluğa bulaşan Amerikan şirketlerine ağır müeyyideler ihtiva ediyor. İngiltere'de ve AB'de benzeri kanunlar yürürlükte.

İleri demokrasiler, kendi kanunlarına göre kurulmuş şirketlerin memleket haricinde de rüşvet vermesini yasaklıyor. Bu tespit, 'Bütün nehirler denize akar' cümlesi kadar tabii gelebilir. Mevzu rüşvet olunca Bangladeş, Pakistan bile

Zarrab'ı himaye edenler Siemens, Mercedes, 3M ve Roche gibi beyne'l-milel rüşvet skandallarının da üzerine gitmedi.

iddiaları en azından tahkik ettirdi. Komşumuz Yunanistan'da eski bir bakan Siemens'ten rüşvet aldığı için hapse atıldı.

HANEFİ AVCI UNUTMUŞ OLABİLİR

Pekâlâ Türkiye'de iktidarda bulunan AKP ne yaptı? O günlerde raporları hükûmet tarafından sansür edilemeyen Sayıştay'ın da dikkat çektiği gibi Enerji Bakanlığı rekabetçi olmayan ihalelerle Siemens'e fahiş fiyatlardan ödeme yapmıştı. Hanefi Avcı unutmuş olabilir, hayli vakit geçti. Avcı'nın uhdesinde Mavi Hat operasyonu düzenlenmişti.

Siemens davası Türkiye'de kapatıldı. Hazine'yi rüşvet mukabilinde zarara uğratanlara ceza verilmedi.

Hediye saatler, cep telefonları, pahalı gömlekler, Reina'da ağırlamalar ve daha neler var o dosyada. Amma velakin Enerji Bakanı Hilmi Güler müsaade etmeyince ilgili bürokratlar hakkında soruşturma açılmadı. Siemens davası Türkiye'de kapatıldı. Hazine'yi rüşvet mukabilinde zarara uğratanlara ceza verilmedi.

Rüşvetin bir tarafı olan ve suçunu ikrar eden Siemens'in Amerikan mahkemelerine sunduğu listelerden AKP hükûmetinin haberdar olmaması mümkün mü? Bu listelerde ismi geçen bürokratların yaptıklarının yanlarına kâr kalması en hafif tabirle rüşvet perverliktir.

MERCEDES KİMLERE RÜŞVET VERDİ?

Siemens dosyası ne ilk ne de son oldu. Mesele Daimler (Mercedes) dosyası var ki Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, rüşvet iddialarının merkezinde. Kendisini Mercedes'ten rüşvet almakla itham eden CHP İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'a karşı Gökçek'in sükunet içinde yaklaşması dikkatlerden kaçmıyor.

Mercedes'in otobüs ve kamyonlarının alınması için 50 milyon Euro'yu geçen rüşvet rakamları havada uçuşuyor. Erdoğan, Gökçek'e net sualler yöneltse de Gökçek bunlara cevap vermiyor ve yarı tehdit kokan mesajlarla meseleyi sosyal medyada farklı mecraya taşıyor. Herşeye bir cevabı olan, İstanbul'u alakadar eden mevzuda bile kendi televizyonunda uzun uzun konuşan Gök-

çek Mercedes'e gelince hiç oralı değil.

Gökçek bir türlü Mercedes'e gelmediğine göre Temel'i yad etmemek olmaz.

Temel, Kumkapı'da gezerken kavga çıkmış. Bıçaklı biri saldırınca, Temel de kavgaya karışmak mecburiyetinde kalmış. Temel'e bıçakla saldıran adam, ağır yaralı olarak hastaneye kaldırılmış. Bıçaklama vak'asında, tutuksuz olarak yargılanan Temel'e hâkim sormuş:

-Olay nasıl oldu, anlat bakalım!

Temel başlamış anlatmaya:

-Hâkim bey, bizim takaya Ordu'dan fındık yükledik, Zonguldak'a getirip boşalttık. Zonguldak'tan kömür yükledik, Rize'ye getirip boşalttık. Rize'den kum yükledik, Sinop'a getirip boşalttık.

Temel her duruşmada bu tip ifadeler veriyor, Zonguldak'a kadar gelip, tekrar Rize'ye dönüyormuş. Sonunda sabrı taşan hâkim bağırması:

-Yeter be adam, İstanbul'a gel, İstanbul'a!

Olay İstanbul'da olduğu için Temel şöyle cevap vermiş:

-İstanbul'a gelsem içeri tıkacaksın hâkim bey!

Suçluların ceza almaması için Siemens'te ne yapıldı ise Mercedes'te de aynı tablo geçerli. İlaç firması Roche'un davası da zaman aşımından düşmüştü.

Türkiye, rüşvetin cezasız kaldığını bilen dünya markalarının en rahat at koşturduğu padok haline bir günde gelmedi. Halkı ve devleti aynı anda soyan rüşvet mekanizması 17/25 Aralık'ta kısa müddet devre dışı kalmış gibi olsa da beslediği yapının himayesinde tekrar işlemeye başladı. Üstelik bu defa adlî kolluk rüşvete ayak bağı olmayacak hale getirildi.

Yabancı şirketlerin Ankara temsilcilerinin birinci vazifesi yazılı olmayan, amma velakin oranları, rakamları, rayici çok iyi bilinen rüşvet tarifelerinin takibini yapmaktır.

Devletlünün gönlünü hoş etme yarışında şirketler arasında yerli yahut yabancı ayrımı da yapmıyorum.

VEYSEL AYHAN

VeyselAyhan@Tr724.com | @veyhann

AKP ve Erdoğan'dan geriye ne kalacak?

Kimse siyasette ve dünyada bâki değil. AKP de Erdoğan da gidecek. Peki ondan geriye ne kalacak?

İŞTE ŞUNLAR KALACAK

AKP ve Erdoğan'dan geriye:

Milyonlarca kendi halinde AKP seçmenini trolleştiren fırsatını bulduğunda muhalif herkese satırla, bıçakla saldırıp linç edecek bir kıvama getirmek kalacak.

Yüz binlerce AKP'liyi azgın birer mafya üyesi yapıp milletin alın teri ve helal parası ile kurduğu şirketlere yamyam gibi saldırtıp çöktürtmek, anadolu sermayesini sıfırlamak ve ekonomiyi bitirmek kalacak.

14 yıl önce Avrupa Birliğine girmeye aday bir ülkeyi Kuzey Kore'ye, Suriye'ye ve Irak'a çevirmek; asgari ücreti, akaryakıtı ve dolar'ı 2002'deki reel değerinin altına düşürmek kalacak.

Şehir merkezlerine çakılan binlerce dev beton kazık ve yakılarak ranta dönüştürülen yüzlerce orman kalacak.

GÜNEYDOĞU'YU DERSİMDEN BETER ETMEK

AKP ve Erdoğan'dan geriye:

Neredeyse bitmiş terörü siyasi emelleri için azdırmak, dini yüce bir makam olan şehitliği istismar etmek, binlerce vatan evladını yok yere ölüme göndermek kalacak.

Dersim'de Alevilere yapılanı fazlasıyla yaparak Kürt kasaba ve şehirlerini yerle bir etmek, yüzlerce masumu katletmek ve yüz binlerce fakir Kürdün yuvasını yıkıp aç olarak sokağa bırakmak kalacak.

Sivil darbe yaparak anayasayı ve meclisi ilga etmek; yüksek yargıyı ve mahkemeleri trolleştirmek ve polis teşkilatını Saray milislerine ve IŞİD'e teslim etmek kalacak.

Asker ve polisin elini kolunu bağlayıp metropollere silah depolanmasına izin vererek sadece son 2 yıl içerisinde 100'den fazla kişinin ölümüne, 2.000'den fazla insanının yaralanmasına sebep olmak ve tek bir kişiyi bile istifa ettirmemek kalacak.

DARBE GİRİŞİMİ MİZANSENİYLE GERÇEK DARBE YAPMAK

AKP ve Erdoğan'dan geriye:

15 Temmuz'da “gerçekten darbe yaparak” yüz binlerce aileyi işsiz bırakmak, yüzlerce gazeteciyi hapse tıkmak, gazeteleri, televizyonları kapatmak, muhalefeti tamamen bitirmek ve medyayı bir avuç eyyamcı omurgasız teslim etmek kalacak.

15 Temmuz'da “gerçekten darbe yaparak” darbe girişimiyle hiç bir ilgisi olmayan kadın-erkek 50 bin masum insanı tutuklatmak, binlerce dernek ve vakfı kapatmak kalacak.

Onlarca hamile ve sezeryanlı kadını bebeklerinden ayırıp zindana attırmak, binlerce kadına ters kelepçe taktırmak, masum çocukları anasız babasız bırakıp yetiştirme yurtlarına bırakmak kalacak.

TSK'YI BİTİRMEK ORDU- YU BATAĞA GÖMMEK

AKP ve Erdoğan'dan geriye:

Esat'ı yıkacağım diye Suriye muhalefetine ve IŞİD'e yüzlerce TIR silah göndermek ve onlar eliyle Türk askerleri alçakça yakılırken binlerce insanın önünde ayran içmek ve bunu medyada sansürletmek kalacak.

TSK'yı bitirmek, Türk ordusunu hiçbir ilgimiz ve menfaatimiz olmayan Suriye bataklığının içine sokarak on binlerce askeri perişan etmek ve binlerce ailenin evine ateş dü-

şürmek kalacak.

Halkın önünde kutsallaştırıp oy topladığı tüm konularda “Filistin, Mavi Marmara, Özgür Suriye Ordusu, Mısır, Rusya, İran..” dün söylediğinin tam tersini yaparak “dava” dediği şeyin aslında halkı yemlemekten başka bir şey olmadığı kalacak.

GERİDE HORTUMCU MİLYAR- YARDERLER BIRAKMAK

AKP ve Erdoğan'dan geriye:

Yapılan tüm otoyol ve köprü projelerini havuz müteahhitlerine peşkeş çekmek; masrafları devlet bankalarından kredilendirmek, sonra 10 katına devlete satmak ve sonra da 20 yıl halkın vergisini hortumlatacak yandaşlarını dolar milyarderleri etmek kalacak.

Ülkenin tüm kaliteli ve seçkin liselerini yok etmek, “okulunuz artık İmam Hatip oldu” diyerek öğrencileri ve velileri dine düşman etmek, dinin içini boşaltmak ve halkı din-den soğutmak kalacak.

Okul yapmak değil okul kapatmak; insan yetiştirmek değil yetişmiş insanı yok etmek, üniversite yapmak değil var olan üniversitelerin içini boşaltmak, akademisyenleri sokağa bırakmak velhasıl bir şeyler yapmak değil sürekli yıkılmış olmak kalacak.

Evet bu gidişle AKP ve Erdoğan'dan geriye maalesef ve maalesef taş üstünde taş kalmayacak.

ERHAN BAŞYURT

ErhanBasyurt@Tr724.com

İki kurbağa hikayesi ve Türkiye

Türkiye'nin bugün yaşadıklarını en iyi iki kurbağa hikayesi özetliyor...

BİRİNCİ KURBAĞA HİKAYESİ:

Kurbağayı sıcak suyu atarsanız, hemen sıçrar ve kaçır. En azından kaçmaya çabalar.

Ancak kurbağayı, ılık suya koyup hafif hafif ısıtırsanız, farketmez, kaçmaya çalışmaz, haşlanır kalır...

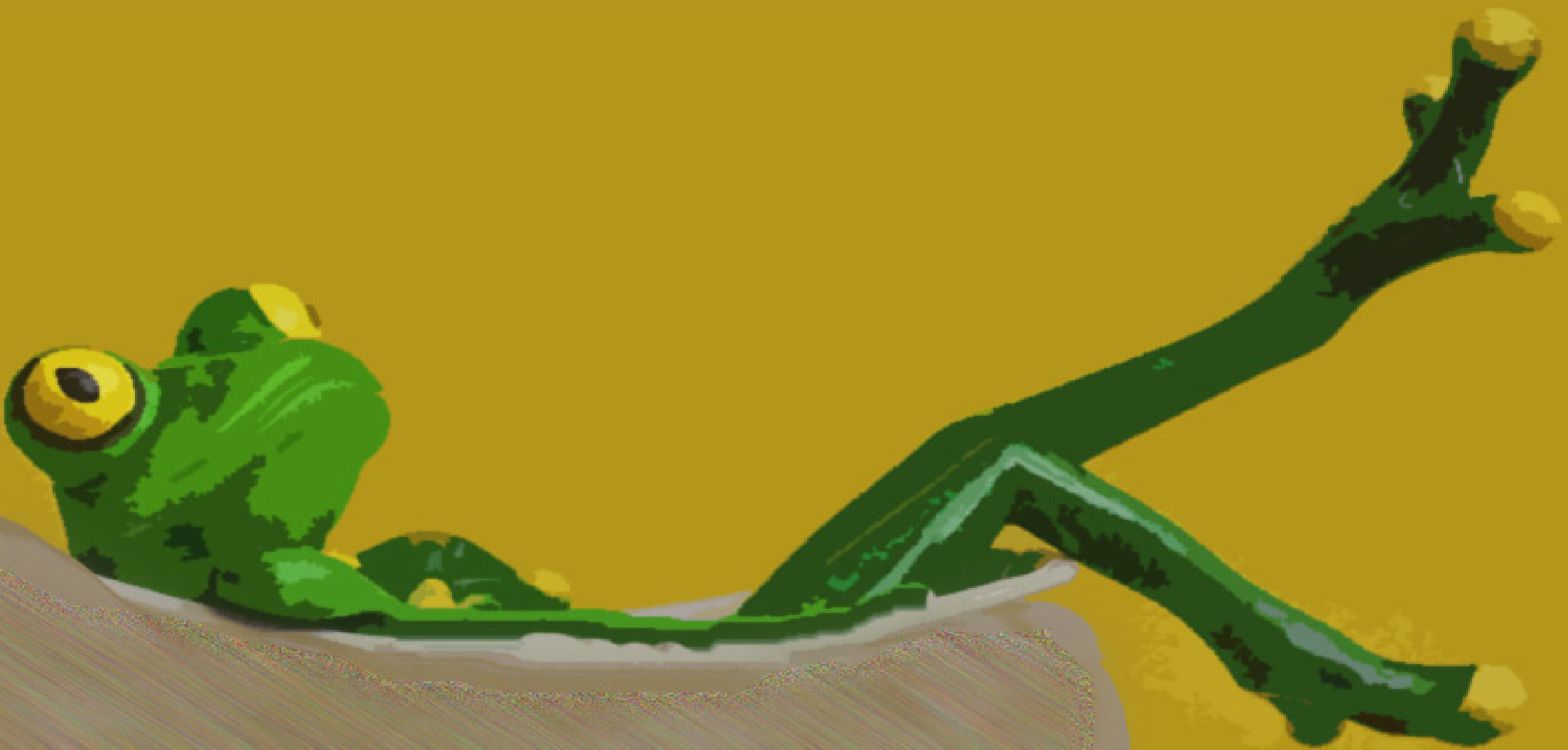
***

İKİNCİ KURBAĞA HİKAYESİ:

Kurbağalar, yağlı bir direğe tırmanma yarışı yapıyorlarmış.

Her nasılsa, direğin üst kısımlarına kadar çıkıyor, ama tepeye bir türlü varamıyorlarmış.

Derken bir kurbağa direği olanca hızıyla ve tepesine kadar tırmanmış.

Tabii herkes merak etmiş, nasıl başardı?

Sormuşlar, **“Ben sağırım ve gözlerim az görüyor, yerdeki kurbağaların ne tepki verdiğini duymadığım ve görmediğim için hedefe kilitlendim ve tepkilerden etkilenmedim”** demiş.

***

‘Tek adam diktatörlüğü’ne doğru hızla yol alan Türkiye’de halkın durumu, ilk deneydeki kurbağa misali gibi...

Hükümetin ve icraatlarının durumu da ikinci hikayedeki kurbağa misali gibi...

***

Halk, aşama aşama her geçen gün elinden alınan özgürlüğünün farkına varamıyor.

Cemaat bahane edilerek, tüm muhaliflerin, iktidara biat etmeyen tüm aydınların nasıl susturulduğu, **“FETÖ”** yalanıyla Kürt, Alevi ve sol kesimlere de yok etme operasyonları yapıldığını görmüyorlar.

Yavaş yavaş ısıtılan suda haşlanıp ölecek kurbağa misali, kötü sona yaklaşmayı sıcak sıcak bekliyorlar.

***

İktidarın bugüne kadar uyguladığı yasaklar ve zulümlerin onda birini, toplu olarak yapmak üzere 3 yıl önce halka sorsaydınız **‘isyan’** çıkardı.

Ancak iktidar, suyu hafif hafif ısıtıp, özgürlükleri aşama aşama ve tedrici olarak yok ediyor. Halk da tepki vermeyi bırakın maalesef alkış tutuyor.

***

İktidarın durumu da **‘kör ve sağır’** kurbağanın durumuna benziyor.

Kulakları kapanmış ülke içinden ve dünyadan gelen tepkileri ve dostane uyarıları

duymuyor.

Gözleri kapanmış, mağdur ettiklerini, hukuksuz ayaklar altına aldıklarını ve devleti pas pas ettiklerini görmüyor.

***

Yağlı direğin tepesine çıkmayı kafaya koymuş, kulakları ve gözleri kapalı, **‘tek adam’** ve **‘dikta’** yönetimine doğru hedefe kilitlenmiş hızla zirveye tırmanıyorlar.

Vicdanlarını da askıya almış, kalpleri ve duygularını da köreltmişler.

Erken doğum yapan anneyi bile yoğun bakıma muhtaç bir haftalık yavrusuyla birlikte vicdansızca hapse atıyorlar.

Masum insanlara işkence ediyorlar, taciz ediyorlar.

İnsanların ekmekleriyle oynuyorlar, emeklerini ve mallarını acımasızca çalıyorlar..

***

Halk hiçbirine caydırıcı ve genel tepki vermiyor.

Kanaat önderleri bile dillerini yutmuş, zulmü seyrediyor.

Ya da hiçbirisi, haşlanmaya başladığımızın farkında değil.

***

Kazandaki kurbağanın aklının başına gelmesini, direğe tırmanan kurbağanın gözü ve kulağının değilse bile vicdanının açılmasını dilemekten başka elimizden birşey gelmiyor.

ERMAN YALAZ

ErmanYalaz@Tr724.com

AKP'nin devleti KHK eliyle tasfiye planı

Şehide, gaziye, hastaya uzanan KHK TASFİYELERİNİN SONU

Bir avukat arkadaşım “Türkiye'nin sayılı terör uzmanlarından biri olan müvekkilimi, üstelik IŞİD üzerine doktora yapan bir polisi bir ilçe hastanesine düz memur olarak atadılar” dediğinde kulaklarıma inanmamıştım. Çünkü haberi, IŞİD'in Türkiye'de kanlı eylemlerinden birini gerçekleştirdiği gün duymuştum.

Bir yanda kan seylaplarına çevrilen sokaklar, öbür yanda vatanına hizmet etsin diye harcanan kadrolar... Ortada 15 Temmuz, darbe girişimi vs. yoktu. 7 Haziran ve 1 Kasım seçim sürecinde ülkeyi kan gölüne çeviren terör hadiseleri o gün bugündür sürüyor. IŞİD militanları, ülkenin kalbinde 39 vatandaşımızı katledip elini kolunu sallayarak ülkeyi terk ediyor.

İLK İCRAAT, ERDOĞAN'IN EMRİ İLE DDK'NIN VE MİT'İN FİŞLEME PLANI

Yine seçim sonrasında konuşulan en mühim başlıklardan biri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndaki değişiklik bahanesiyle 3.3 milyon memurun iş güvencesinin elinde alacak kanuni değişiklik konuşuluyordu. Senaryo şöyle kurgulanmıştı Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu ve Başbakanlık Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) eliyle hazırlanan fişleme listelerindeki memurlar Milli Güvenlik Kurulu (MGK) kararları gerekçe gösterilerek işten atılacaktı. ‘Legal görünüm altında illegal faaliyet yürüten yapılarla ilişki kurdu, milli güvenliği tehlikeye sokacak eylem, işlemlerde bulundu’ denilerek binlerce memurun işine son verilecekti. Yargı kararı beklenmeden disiplin cezası bu iş için yeterli olacak; mağdurlar açtığı davayı kazansa bile, eski görevine dönemeyecek, mahkeme kararları yok hükmünde sayılacaktı.

Devlet, mahkemeler, sivil toplum, akademi, eskilerin tabiriyle ilmiye, mülkiye, adliye AKP'nin ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın KHK'ları eliyle ortadan kaldırılıyor.

BAŞBAKANLIK GENELGESİ İPTAL İSTEMİ

Önce 17 Şubat 2016'da çıkarılan benzer içerikli Başbakanlık genelgesi yayınlanmıştı. Sendikaların itirazı üzerine genelge Danıştay'a taşındı. Saray eşrafı bundan sonra B planına geçmiş, işi TBMM'de bitirmeye karar vermişti. Listeler hazırıldı.

15 TEMMUZ 'ALLAH'IN LÜTFÜ' DENİP, TASFİYE LİSTELERİ ÇIKARILYOR

Sonra 15 Temmuz Darbe girişimi yaşandı. Daha ertesi günü Yargıtay, Danıştay, Anayasa Mahkemesi üyelerinin de aralarında bulunduğu 3 bin hakim ve savcının tutuklama kararları geldi. Darbe girişimine karşı kitleler sokağa protestoya davet edilirken, fişleme listeleri, linç ve gözaltı listelerine dönüşmüştü. AKP'nin o günden bu yana çıkarttığı 15 ayrı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 100 bine yakın memur işsiz bırakıldı, tasfiye edildi. Bu KHK'ların 10 tanesi doğrudan ihraç ve kapatmaları içeriyor. İki

gün önce çıkarılan 679, 680 ve 681 sayılı KHK'lar ile 83 dernek kapatıldı, 2 bin 687'si emniyet personeli, 649'u akademisyen toplam 8 bin 323 kişi ihraç edildi. İhraç edilen emniyet personeli sayısı 20 bini aştı, öğretmen sayısı 30 bini aştı. 15 üniversite kapatıldı 6 bin 986 akademisyen ihraç edildi. Kapatılan dernek sayısı 1600'ü buldu. 19 sendi-

ka, 1043 özel eğitim kurumu, 104 vakıf, 19 sendika, 170 basın yayın kuruluşu ve yayınevi.

Her şey rakamlardan ibaret gibi gözükse de dehşet bir yıkım tablosu var ortada. Devlet, mahkemeler, sivil toplum, akademi, eskilerin tabiriyle ilmiye, mülkiye, adliye AKP'nin ve Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın KHK'ları eliyle ortadan kaldırılıyor. Herkes sessiz. Enka-

zın altında kalanları onlarca hikayesi var. Dün, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nu bahane ederek 'legal görünümlü illegal yapı'lara mensubiyetten zaten yemeye karar verdiği kuzuları değil, sürünün tamamını yiyen bir kurt var.

ARINÇ'A, GÜL'E, DAVUTOĞLU'NA; BALETE, KANSER UZMANINA...

Örnekleri de artık kendi camiasına dokunur hale geldi üstelik. TBMM eski Başkanı ve eski Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın ağabeyi Prof. Dr. Ümit Doğay Arınç'ın oğlu İbrahim Said Arınç ile damadı Ekrem Yeter 42 bin kişilik listedeydi. Abdullah Gül, Ahmet Davutoğlu'nun atadığı dekanlar, rektörler, akademisyenler ihraç ve sürgün listelerinde.

Adli Tıp uzmanı Prof. Dr. Ümit Biçer, kanser araştırmaları uzmanı Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu, Marmara Üniversitesi'nden bankacılık hukuku uzmanı Prof. Dr. Sami Karahan, Balıkesir Üniversitesi'nden Osmanlı tarihçisi Prof. Bülent Özdemir ve Marmara Üniversitesi'nden hukukçu A. Caner Yenidünya Bunlar da önceki kararnamelerden..

672 sayılı kanun hükmünde kararname (KHK) ile İzmir'de bir balet, bir koro sanatçısı ile bir de saz sanatçısının da meslekten ihraç edildi. Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Türkiye genelinde toplam 175, İzmir'de ise 10 kişi ihraç edilmişti. İhraç edilenler arasında balet Yücel Emre Kaynarsu, saz sanatçısı Ali Ataç ve koro sanatçısı Mehmet Şükrü Hurmalı da yer aldı. Balet Kaynarsu'ya yöneltilen suçlama Bank Asya'da hesabı olmasıydı.

CHP DE KHK MAĞDURU, AIHM DE....

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun danışmanları Murat Aksoy ve Fatih Gürsul, Merkez Partisi Genel Başkanı Hukuk Profesörü Abdurrahim Karslı... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM) Yargıcı ve Daire Başkanı Işıl Karakaş'ın eşi Prof. Dr. Eser Karakaş, Yazar Ahmet Altan'ın kardeşi Prof. Dr. Mehmet Altan, Barış Akademisyenleri...

ŞEHİDE, GAZİYE VE KANSER HASTASINA...

Kanser hastası Nurdan Şahin, İstanbul Tuzla'da 15 Temmuz darbe girişimi sırasında askerlerin açtığı ateşle karnından yaralanan komiser yardımcısı Murat Ellibeş, şehit kardeşinin cenazesinde hükümete tepki gösteren Yarbay Mehmet Alkan ihraç edilenler listesinde yer aldı. Mal varlıklarına el koyma kararı alınan 52 gazetecinin arasında 19 Ağustos'ta

vefat eden Zaman Yazarı Ahmet Selim (Zeki Önal) da yer almıştı. Gaziye de, şehide ve ölüye de, şehit yakınına da, hastaya da dokunuldu süreçte.

Darbe girişimi sırasında Tuzla'da askerlerin piyade tüfeği ile ateş açması sonucu karnından yaralanan komiser yardımcısı Murat Ellibeş, tedavisinin ardından 18 Temmuz günü memleketi Kocaeli'nin Gölcük İlçesi'ne ambulansla getirilirken, polis araçları eskortluk yaptı. Konvoyla getirilen Ellibeş, evinin önünde kurban kesilerek karşılandı. Murat Ellibeş'e Başbakan Binali Yıldırım takdirname vermişti.

Şehit Yüzbaşı Ali Alkan'ın cenaze törenine üniformasıyla katılan ağabey Mehmet Alkan, açılım sürecinde yapılan hatalara isyan ederek "Düne kadar çözüm diyenler ne oldu da sonuna kadar savaş diyor. Saraylarda 30 tane korumayla gezip, zırhlı arabalara binip 'Şehit olmak istiyorum' diye bir şey yok" sözlerine tepki göstermişti.

15 bin hakim savcıdan 4 bine yakını HSYK eliyle tasfiye edildi. 2.5 milyon memurun 100 bini sorgusuz, sualsiz, disiplin soruşturması, yargılama yapılmadan tasfiye edildi....

Sivil toplum kuruluş temsilcileri içinde en dik duruşa sahip isimlerden MazlumDer eski genel başkanı Dr. Ömer Faruk Gergerlioğlu son KHK'da ihraç edildi. Son sözü belki de ona bırakmak lazım. Çünkü yaygın ismiyle MAZLUMDER, tam titri ile İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği, 25 yıl önce, Özal'ın

Şehit kardeşinin cenazesinde hükümete tepki gösteren Yarbay Mehmet Alkan ihraç edilenler listesinde yer aldı.

ölümünden hemen sonra soğuk rüzgarlarının estiği, faili meçhullere kapıların aralandığı 1993 ve 28 Şubat 1997 dönemlerinin tartışmasız en çok konuşulan sivil toplum kuruluşu oldu. Başörtüsü mağduriyeti, 28 Şubat fişlemeleri gibi bugün iktidardaki AKP'nin bizzat kurucu, başbakan ve bakanlarının mağdur olduğu mahalenin en gözde STK'sı idi.

MUTLU MESUT DİNDARLARIMIZ...

Ve iki gün önce MazlumDer'in belki de en hakkaniyetli sözcülerinden eski başkanı Gergerlioğlu da iktidar KHK'larının hedefi oldu. İslami STK'ların hükümetin arka bahçesi haline geldiğini, hak ve adalet değil, siyaset çizgisinde ilerlediklerini söylüyordu daha geçen senenin başında. Şimdi ihraçlara ilişkin de açıklama yaptı ve şunları tarihe not düştü:

“Son KHK ile devlet memurluğundan ihraç edilmişim. Suçum, barış istemek, eşitlik, adalet ve hak mücadelesi vermek. Açığa alındı-

ğım süre içinde de hak bildiğimi söyledim, şimdi de sonrasında da söyleyeceğim. Çünkü bu toprakların tüm kimlikleri adalete çağırarak seslere çok ihtiyacı var. Kendi yaratılışını insandan üstün gören Şeytandan sonra dünyamızda değişen çok şey yok. Yine insanlar adalet yerine zulüm, barış yerine savaş tercih ediyorlar. Bu gidişe ‘dur’ diyenler tarihin her döneminde güç sahiplerince engellemelerle karşılaşsa da hakikatın ışığı söndürülemezdir. İrkçilik yapana karşı çıkan Hz. Musa haklı çıkmış, ‘Dünya siz ne dersiniz deyin, ne yaparsanız yapın dönüyor’ diyen Galileo galip gelmiş, onları engelleyenler mahcup olmuştur. Biliniz ki evrensel değerlere sahip çıkan yenilmez. Hiçbir şey olmamış gibi ortalıkta mutlu mesut dolaşan güçlü dindarlarım, yegane güç sahibinin zerre miktarı haksızlıktan soracağı bir gün var..! Dünya hayatı ve lezzetleri geçicidir.”

Mutlu mesut dindarlarımız uyanır mı dersiniz?

İÇ HUKUKU TÜKETMEK ESAS, ANCAK AİHM KARAR VERİRSE DURUM DEĞİŞECEK

Polis, öğretmen, asker, üst düzey bürokrat, hakim, savcı ve diplomatlardan oluşan 130 bin kişiye yapılan işlemlerin elbette hukuki mücadele ile geri alınması için çalışılmalı. KHK mağdurlarıyla ilgili hukuki olarak ilk yapılacak iş idare mahkemelerine dava açmak. Bunun kararını önce Danıştay vermişti. Anayasa Mahkemesi CHP'nin KHK'ların iptaline ilişkin müracaatını usulden reddetmişti. Sonra tartışmaya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de dahil oldu. Çünkü AİHM'e gelen on binlerce başvuru Türkiye'deki hukuksuzluğun net fotoğrafını ortaya koyuyordu.

Avrupa Parlamentosu'nun ve Avrupa Konseyi'nin anayasal konulardaki danışma organı olan Venedik Komisyonu tarafından Aralık 2016'da açıklanan son Türkiye Raporu'nda ise hükümetin KHK ihraçlarının hukuksuzluğuna vurgu yapıldı. Komisyonu'nun 48 sayfalık raporun-

da hükümet ihraçları savunmak için Venedik Komisyonu'na “Anayasa Mahkemesi ve mahkemeler nezdinde KHK ile ihraç edilenler için dava ve bireysel başvuru yolu yoktur” cevabını verdiği deşifre olmuştu. Yani Resmi Gazete'de çarşaf çarşaf listeler yayınlanarak keyfi olarak işlerine son verilen on binlerce devlet memuruna hiçbir şekilde geri dönüş hakkı verilmediği anlamına gelen bir itiraftı. Venedik Komisyonu'nun OHAL KHK'larının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne ve evrensel hukuk normlarına uygunluğuna dair 11 Aralık 2016 tarihli raporu kuşkusuz, AİHM yargılama sürecinde de etkili olacak. KHK ile ihraç edilen bir öğretmenin başvurusunu ‘iç hukuk tüketilmedi’ itirazıyla Aralık başında reddeden AİHM'e yapılacak başvurularda, bundan sonra AKP hükümetinin Komisyon'a gönderdiği cevap metni ve Komisyon'un raporu da eklenecek ve süreci etkileyecek.

KEMAL AY

KemalAy@Tr724.com

İki tarz-ı siyaset:

Devletçilik ya da insancılık

Soğuk Savaş, bir bakıma toplum-devlet ilişkilerinin nasıl olması gerektiğine dair iki farklı yorumun savaşıydı. Kıta Avrupa'sı ulusalcılık fikrinin aşırılığına dayanan faşizmi tarihe gömmüş, liberal demokrasinin çeşitleri etrafında birleşmişti. Yaşlı kıtayı faşizm tehdidinden kurtaran Anglo-Sakson dünya, ABD ve İngiltere, bu geleneğin Avrupa'da işlemesi için her şeyi yapacaktı. Batı Avrupa'nın yeniden inşası için Marshall Planı dâhilinde 12 milyar dolarlık yardım, bunun için verilmişti.

Savaşın diğer cephesi, Sovyet Rusya, Avrupa'daki faşizmin mağlup edilmesinde büyük yardımda bulunmuş ancak kendi payına düşeni de fazlasıyla almıştı. Doğu Avrupa'nın, hatta Almanya'nın yarısının Sovyet idaresine bırakılmasına, pek kimse ses çıkarmadı. Bir başka sıcak savaşın finansal olarak 'karşılanabilir' olmadığını düşünen Batılılar, Sovyetleri farklı tekniklerle mağlup etmeye çalışacaktı. Soğuk Savaş, bu yönüyle ana karargâhlarda değil, uydu ülkeler aracılığı ile savaşmak anlamına gelecekti. İkinci Dünya Savaşı'ndan günümü-

İkinci Dünya Savaşı'ndan günümüze Latin Amerika, Ortadoğu ve Afrika'nın belirli bölümleri, Soğuk Savaş'ın 'uygulama sahası' olmuştur.

ze Latin Amerika, Ortadoğu ve Afrika'nın belirli bölümleri, Soğuk Savaş'ın 'uygulama sahası' olmuştur.

YAŞAM TARZLARININ REKABETİ

İki farklı yaşam tarzı, Amerikan ve Sovyet yaşam tarzı, karşı karşıyaydı aslında. Propaganda bu eksen üzere kurulmuştu. İnsanlık için

hangi yorumun daha 'iyi' olduğu tartışılıyordu. Sovyetler, her şeyi devletin kontrol ettiği, vatandaşlarınsa sadece kendilerine yatırım yaptığı bir ütopyanın propagandasını yapıyordu ancak özellikle Stalin döneminde, insanların kendilerinden çok 'Sovyet rejimi' önemli hâle gelmişti. Timur'un fileri hikâyesinde olduğu gibi, Sovyet insanı, Timur'un fil ordusunu

beslemekle 'görevli' kılınmıştı bir anda. Devlet, her şeyi düşünen, her türlü ihtiyacı gideren ama kontrol hastası bir ebeveyn gibiydi.

Dahası, Sovyetler kurdukları totaliter rejimde, her şeyi kontrol edebilme hastalığına kapılmıştı. Sovyet tarzı devlet-toplum ilişkisinde, her şey ama her şey hesaplanarak 'faydalı' hâle getirilmeliydi. Bu da, 'kişisel alan' kav-

ramını ortadan kaldırmıştı. Herkes, '**profesyonel devrimci**' etiketi altında, Sovyet idealinin yaşaması için çalışmak zorundaydı çünkü materyal tarih, bunu gerektiriyordu. Aslında Stalin'in kendisi de dâhil, herkes tarihin yatağında akması için vardı. Parti-devlet, tarihin en büyük zorunluluğuydu ve insanların tek yapmaları gereken ona destek olmaktı.

SOVYETLERİN BATI ELEŞTİRİSİ

Liberal demokrasinin zaferinin bir hayli görkemli olmasında, Sovyetler'in yaşadığı bu içten çürümenin etkisi büyüktü. Amerika'nın desteklediği yaşam tarzı ise, demokrasiyi öne çıkarıyor, özgürlük, '**sivil toplum**' gibi fikirleri aşıyor ve herkesin kendi hayatını belirlemesini öngörüyordu. Siyasî açıdan bir '**basıkı**' olmayacaktı. Özel alan, mülkiyet korunacaktı. Kişilik hakları, kayıt altında olacaktı. İnsan hakları belirlenmişti ve hiç kimse bu hakları insanlardan alamazdı.

Ancak ilginç bir şekilde Sovyetler de Batı'daki devlet-toplum ilişkisini '**onur kırıcı**' buluyordu. Kapitalist sistem (ekonomi politik) eleştirileri, hayat tarzı eleştirilerine dönüşmüştü. Sovyetler'de belki insanlar geçici olarak '**basıkı altında**' yaşıyordu ancak bu onların '**ilerideki iyilikleri**' için gerekliydi. Sovyetler deneyiminin sonunda '**yeni insan**' doğacaktı ve bu insan, komünizm hayalini gerçekleştirecekti. Kapitalizm ve liberalizm eleştirisinin Batı'da da alıcısı çoktu. Avrupa'da entelektüel hayatın lokomotif hâlâ Marksist düşünceydi. Şiddeti, terörü benimseyen Marksist (çoğu etnik tabanlı) örgütler, 1960'ların, 70'lerin Avrupa'sında, bugünkü radikal İslamcı terörden daha aktifti.

Şu an Avrupa popülist sağ nasıl Rusya'nın sponsorluğunda hareket ettiğini saklamıyorsa, o günkü Avrupa solu da, Sovyet Rusya'nın gizli-açık desteğini görmüştü. Hatta Çin'deki Maoizm Avrupa başkentlerinde alkışlanacaktı. Bugün '**özgür dünya**'nın insan hakları kavramı etrafında kınadığı ne kadar rejim varsa, bir

zamanlar '**Batı'ya alternatif**' ya da '**Batı'nın anlayamadığı kültürel hareketler**' olarak toplantı meclislerinde ilgi görmüş, işler sarpa sarınca da, terk edilmişti. Bir zamanlar Noam Chomsky'nin Pol Pot rejiminin işlediği soykırım suçlarını '**görememesi**' gibi...

REFAH DEVLETİNİ NETİCE VERDİ

Soğuk Savaş'ın yoğun etkisi altındaki Amerika'da komünizm, McCarthy'ci '**tedbirlerle**' kovalanmasına rağmen, Amerikan üniversitelerinde bir hayli etkili olmuştu. Amerikan sağ, her ne kadar sosyalizm, komünizm ve Sovyetler deneyimini aynı torbaya koyup yaftalamak istese de, komünizm değilse bile sosyalizm, Batı'da doğru noktalara tutunabildi. Düşünün ki, Amerikan başkanlık seçimlerinde Hillary Clinton'a Demokrat Parti içinde rakip olan Bernie Sanders, Amerikan sosyalizminin en güçlü isimlerindendi ve Clinton'dan çok daha fazla genç nüfus desteğine sahipti.

Sosyalizm tecrübesi, Avrupa'da 'refah devleti' dediğimiz ve eğitim, sağlık, iş güvenliği gibi konularda vatandaşlarını 'destekleyen' yaklaşımlar getirdi. Bugün

Amerika'nın serbest kapitalizminin aksine, Avrupa'da devletler sosyal eşitlik için çablayan, hayatın akışına 'müdahil olan' bir yapıda. Ancak bununla birlikte, sivil toplum ve özel alan gibi konularda, Sovyet deneyimi yaşamış toplumlardan fersah fersah uzakta.

SOVYET SONRASI TOPLUM

Soğuk Savaş'ın Batı'ya kalıcı etkileri olduğu gibi, Sovyet bloku ya da Doğu bloku denilen ülkelerde de kalıcı etkileri oldu. Sovyet etkisi altındaki toplumlarda, Baas rejimini yaşayan Ortadoğu ülkeleri de dâhil, '**sivil toplum**' kavramı bir türlü oturmadı. Buralarda ne zaman '**sivil toplum**' fikri ortaya atılsa, Batılı finansörlerin (George Soros vs.) desteklediği bir '**turuncu devrim**' yaygarası koparıldı. Sovyet bloku ülkeleri, Sovyetler yıkıldıktan son-

Şiddeti, terörü benimseyen Marksist (çoğu etnik tabanlı) örgütler, 1960'ların, 70'lerin Avrupa'sında, bugünkü radikal İslamcı terörden daha aktifti.

ra bile **'güçlü devlet'** yaklaşımlarını sürdürdü. Zira **'toplum'** buna müsaitti.

Sovyet sonrası dönemde de yaşantısını aynı şekilde sürdüren insan tipine, **'Homo Sovieticus'** denmeye başladı. Sovyetler'in etkisi altındaki ülkelerde, toplumlar bu insan tipine göre şekillendi. Marksist toplum deneyinin bir parçası olarak görülen **'Sovyet İnsanı'**nın özellikleri arasında, kaygısızlık, inisiyatif almama, özel mülkiyete karşı hevesizlik, Batı'ya karşı hislerin **'aşırılaşması'** (aşırı sevgi/aşırı nefret), otoriterye-nizme yatkınlık, kendini oyalama, hafızasızlık ve **'dürüst yalancılık'** (resmî söylem/ şahsî söylem) gibi hususlar sayılıyor.

İLLİBERAL DEMOKRASİ

Bugün bu mirası devralan, bu miras üzerinden iktidarı ele geçiren siyasetçiler, **'illiberal demokrasi'** denilen, seçimlere sahip ama her şeyi yine devletin belirlediği bir yönetim tarzını benimsedi.

İlginç bir şekilde bugün yine Rusya'nın başını çektiği bu **'illiberal demokrasi'** yaklaşımında, devletin sosyal hayatının bütünü, Sovyetlerden daha esnek bir şekilde ama, yine de kontrol etmesi gerektiği fikri büyük rol oynuyor. Bunun, **'savaş durumu'** için en iyi seçenek olduğu düşünülüyor. **'Güçlü'** olmanın yolunun, devletin her şeyi organize etmesinden geçtiği söyleniyor.

AMERİKA, AVRUPA, RUSYA VE ÇİN

Bugünkü dünyada geçerli **'yönetim biçimleri'** arasında Amerikan tarzı liberal demokrasi, Avrupa tarzı refah devleti, Rusya tarzı illiberal demokrasi ve Çin tarzı **'devlet destekli kapitalizm'** sayılabilir. Ve aslında bu **'büyük sponsorlar'** Soğuk Savaş'taki kadar göstererek olmasa da, hâlâ uydular üzerinden nüfuz alanlarını genişletmeye çalışıyor. Böyle bir ortamda Rusya için en iyisinin ken-

di içine dönmüş bir ABD ve Avrupa olduğu aşikâr. Nitekim Donald Trump'ın dış politikayı CEO-vari bir yönetimle yürütmek istemesi, Rusya'yı sevindiriyor.

Ancak bu Soğuk Savaş'ın yaşanmayacağı anlamına gelmiyor. Batı-dışındaki ülkelerde, mesela Türkiye'de, Batı'daki liberal demokrasi anlayışının gerilemesi ciddi bir travma sebebi. Açık toplumdan, şeffaflıktan, serbest

ekonomiden ve insan haklarından yana olan insanlar, karşılarında granit bir devletçilik buluyor. **'Güçlü'** (olmayı değil) görünmeyi seven toplumlar, Rusya'nın açtığı bu yoldan yürümekte bir beis görmüyor.

Rusya'nın ihraç ettiği bu **'rejimin'** diyalektik karşılığının da filizlenmeye başladığı aşikâr. Daha insan odaklı, insanın ne olduğu konusuna yeniden kafa yoran ve bil-

ginin dolaşımının hızlanması karşısında bunu nasıl **'birikime'** dönüştürebileceğini düşünen bir yaklaşım da kendini gösteriyor. Daha bilim temelli, daha rasyonel, daha kozmopolit bir direnç noktası, 2017'de daha aktif olarak politikada ve medyada kendine yer bulacak.

TUTUNAMAYACAK BİR REJİM

Öte yandan tıpkı Soğuk Savaş zamanında olduğu gibi, toplumun baskılandığı ve sivil toplumun yok edildiği rejimlerin **'içten içe çürüyeceği'**, hatta hâlihazırda ciddi anlamda yozlaşmayı barındırdığı, göz ardı ediliyor. Pragmatist olmakla suçlanan kapitalist rejimlerden çok daha pragmatist şekilde toplumu ve insanları **'araçsallaştıran'**, onlara sadece **'itaatleri'** ya da **'destekleri'** için değer veren bir rejimin, nihayetinde ayakta kalabilmesi imkânsız.

Haliyle, şimdiki Soğuk Savaş'ın seçenekleri belli: Devletten yana mısın, yoksa insandan yana mısın?

Donald Trump'ın dış politikayı CEO-vari bir yönetimle yürütmek istemesi, Rusya'yı sevindiriyor.

Ölüm Kafelerle ölüm korkusunu yenmek mümkün mü?

HASAN CÜCÜK

HasanCucuk@Tr724.com

Ölüm korkusunu yenmeye çalışan Avrupalılar, ilginç bir yöntem buldu: Ölüm Kafe toplantıları. Psikologlar öncülüğünde 3 binin üzerinde toplantı yapıldı. Kafede ölüm gerçeği konuşulup, katılımcıların ölüm korkusunu yenmesine yardımcı olunuyor. Ölüm Kafe (Death Cafe) deyince doğal olarak insanın aklına kuru kafa ve tabutların olduğu, mum ışığında oturulan gizemli bir yer gelir. Oysa hiç de öyle düşündüğünüz gibi değil. Aydınlık bir ortamda çay ve kahve eşliğinde katılımcılar pastalarını yiyip, ölüm ve ölüm sonrası hayat hakkında konuşuyor. Pastaların ise bazen ortamı yansıtmaları için üzerinde iskelet ve tabut figürleri oluyor.

Ölüm Kafe fikrinin mimarı İngiliz web tasarımcısı Jon Underwood. İlk buluşma Eylül 2011'de evinin bodrumunda gerçekleşmiş. Jon'un annesi psiko-terapist Sue Barsky Reid de ilk Ölüm Kafe'nin ev sahipliğini yapmış. Jon Underwood, "Avrupa'da fikir tartışması yapmak için gayri resmi biçimde bir araya gelme geleneği (felsefe ve bilim kafeleri gibi) var" derken, bu fikri ölüm hakkında daha açık tartışmalar yapılması amacıyla 'cafe mortel' etkinlikleri düzenleyen İsviçreli sosyolog Bernard Crettaz'dan aldığını söylüyor. Bugün 32 değişik ülkede Ölüm Kafeler düzenleniyor. Bugüne kadar 3 binin üzerinde Ölüm Kafe buluşmasına binlerce kişi katılmış. Kayıtlar internet üzerinden yapılıyor ve isteyen herkes Ölüm Kafe düzenleyebiliyor. Ancak buna rağmen bu işi gönüllü yapan bulmak oldukça zor oluyor.

Bugün 32 değişik ülkede Ölüm Kafeler düzenleniyor. Bugüne kadar 3 binin üzerinde Ölüm Kafe buluşmasına binlerce kişi katılmış.

KENDİNE HAS KURALLARI VAR

Avrupa'nın hemen hemen her ülkesinde düzenlenen Ölüm Kafe'nin kendine has kuralları var. Not almak yok. Kayıt yapmak yok. Katılımcılar hakkında dışarıda konuşmak yok. Bunun sebebi gelen insanların rahat bir ortamda ölüm ve ölüm sonrası hayatla ilgili çekinmeden konuşmalarını sağlamak. Katılımcılara gelince çoğunluk bayanlardan oluşuyor ve genelde 50-60 yaşını geride bırakanlar katılıyor. Programlar uzman psikologlar eşliğinde yapılıyor. Katılım sayısına göre gruplara ayrılıyor. Her masaya bir uzman düşüyor. Ancak hemen belirtelim, herkes Ölüm Kafe düzenleyebilir. Bunun için hiçbir şart yok. Psikologların Ölüm Kafe'ye ilgi göstermesinin nedeni, ölümle ilgili sorun yaşayan onlarca insanla muhatap olmalarından kaynaklanıyor.

Önce tüm katılımcılar kısaca kendini tanıtıyor ve neden katıldığını anlatıyor. Çoğunluğun katılma nedeni, yaşlarından dolayı kendilerini ölüme yakın hissetmeleri. Bazıları ise özellikle torunlarının ölüme ilgili sorduğu sorulara cevap veremediği için Ölüm Kafe'ye katıldığını söylüyor. Katılımcılar "Neden kiliseye gidip neden papaza sormuyorsunuz?" sorusuna genelde "Uzun yıllar gitmedik. Kendimizi kiliseden uzak görüyoruz. Hem burada daha rahat konuşacağımızı düşünüyoruz" cevabını veriyor. Tanışma faslından sonra yaklaşık 1,5 saat sürecek ölüm ve ölüm sonrası hayat üzerine konuşma başlıyor.

İNANÇSIZLIK VE ÖLÜM SONRASI HAYAT

Ölüm Kafe katılımcılarının iki önemli özelliği bulunuyor; yaşlılık ve yakın zamanda aile fertlerinden birini kaybetmiş olmaları. Yaş ilerleyince gençken düşünülmeyen ölüm mecburen hayatlarına girmeye başlıyor. Aile fertlerinden birini kaybedenler ise önce büyük bir travma yaşıyor. Sonra ölüm gerçeğini kabul edip, kafa-

sındaki sorulara cevap bulmaya çalışıyor. Uzun yıllar kiliseden uzak kaldıkları için kiliseye gitme yerine Ölüm Kafe'de kafalarındaki sorulara cevap bulmak daha kolay geliyor.

Ölüm Kafe'de gelen itiraflardan biri de; "Biz eskiden daha inançlıydık" oluyor. Günümüz Avrupasında din adeta kağıt üzerinde kalmış durumda. Kiliseye gidenlerin oranı sürekli düşüyor. İnançsızlık (ateizm) en büyük din olma yolunda ilerliyor. Ama buna rağmen ölüm sonrası bir hayata (ahiret) inanmamalarına rağmen ölüm gerçeğini hayatlarından çıkaramıyorlar.

1,5 saat ölüm hakkında konuşan katılımcılar, 15 dakika ise toplantı hakkındaki izlenimlerini paylaşıyor. Çoğunluk Ölüm Kafe buluşması sonrası rahatladığını söylüyor. Ölüm Kafe buluşmalarında, memnun kalmayanlar erken ayrılabilir. Hayatın tek gerçeği ölümü görmezden gelemeceğini anlayan insanlar, Ölüm Kafe ile sorularına cevap alıp, ölüme kendini hazırlamaya çalışıyor.

Yaş ilerleyince gençken düşünülmeyen ölüm mecburen hayatlarına girmeye başlıyor. Aile fertlerinden birini kaybedenler ise önce büyük bir travma yaşıyor. Sonra ölüm gerçeğini kabul edip, kafasındaki sorulara cevap bulmaya çalışıyor.

PEYNİR PAZARI YA DA ALKMAAR

Hollanda'nın kuzey şehirlerinden Alkmaar'ın ismi bataklık, göl, gölet anlamına gelse de tarihi kent, günümüzde 'Peynir Pazarı' olarak tanınıyor. Şehirdeki peynir pazarının, 1365 yılından bu yana kurulduğu söyleniyor. İlk peynir loncasının 1593 yılında kurulduğu da kayıtlarda geçiyor.

MURAT KANI | ALKMAAR

Waagplein denilen bölgede, demir parmaklıklarla çevrelenmiş alanda kurulan peynir pazarı Nisan-Eylül ayları arasında her Cuma günü saat: 10.00-12.30 arasında kuruluyor. Yani, şehri ziyaret edecekler özellikle Cuma günlerini Alkmaar'a ayırıp peynir pazarı kültürünü izlemeli. Peynir pazarını ziyaret ettiğinizde, peynir taşıyıcılarını görebilirsiniz ki bunlar ilginç kıyafetleriyle ilgi çekiyor. 1593 yılından bu yana devam eden peynir taşıyıcıları loncasında, bir başkan ve otuz üye bulunuyor. Başkan, turuncu renkli şapkasıyla ve şık bastonu ile diğerlerinden ayrılıyor.

Peynirler, sabah saat 07.00'de alana getiriliyor ve sayıları 800-900 civarında olan peynirler uzunlamasına, şeritler halinde yerlere serilmiş bezler üzerine yerleştiriliyor. Üst üste iki katlı yerleştirilen peynirlerden, özellikle turuncuya kaçan renkleriyle kocaman Gouda peynirleri ilgi çeker. Yılda, yaklaşık 300 bin civarında turist çeken bu tören

saat 10.00'da başlıyor. Tören, zil çalarak başlıyor. Zil peynir konseyinin o günlü en ünlü davetlisi tarafından çalınıyor. Daha sonra törenin tarihçesi, peynirin Hollanda için önemi, uzun uzun anlatılan konuşma yapılıyor. Bu sırada şık giyimli konsey üyeleri ve alıcılar alanda dolaşır. Teftiş kurulu, peynirleri incelerler. Peynirlerden parçalar alırlar, rengine bakarlar, koklarlar, yağ ve nem oranı hakkında notlar tutarlar. Kalite onayından sonra kilo başı fiyat konusunda anlaşma yapılır.

PEYNİR MÜZESİ, KANALLAR, DEĞİRMENLER
Şehir merkezinde bir de Peynir müzesi bulunmaktadır. 1983 yılında kurulan müzenin koleksiyonunda, süt ürünlerinin üretimiyle ilgili film ve görüntüler ile resimler sergilenmektedir. Kenti gezerken, Hollanda'nın birçok şehrinde olduğu gibi, antik dönemden kalma kanalları yel değirmenlerini ziyaret etmek mümkün.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni
Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü
Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü
Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü
Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com
Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım
Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com
Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü
Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com
İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı
Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam | info@Tr724.com
E-gazete | Egazete@Tr724.com